

10 Üye, 10 Soru, 10 Cevap (10X10)

Sorular:

1-Yüksek gerilim hatları 66 kV'tan 132 kV'a geçilmesi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi çalışmalarının ne gibi avantajları vardır?

3-Yüksek gerilim hatlarının insan sağlığına etkileri konusunda ne düşünüyorsunuz?

4-Ülkemizdeki yol aydınlatması projeleri konusundaki görüşleriniz nelerdir?

5-Mevcut enerji kalitesi ve kompanzasyon çalışmalarında ne düşünüyorsunuz, neler yapılmalıdır?

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerine neleri eklemek istersiniz?

7-En son EMO'nun hangi sosyal veya mesleki etkinliğine katıldınız?

8-EMO Başkanı siz olsanız öncelikle ne yapardınız?

9-Enerjiden Sorumlu Bakan siz olsaydınız, önceliğiniz ne olurdu?

10-Dergimizi nasıl buldunuz? İçerik hakkında önerileriniz nelerdir?

Ali SAKALLI

1- Yüksek gerilim hatlarının 66 kV'tan 132 kV'a geçmesi, mevcudu rahatlatacağı için daha iyi olacaktır. Ancak mevcut altyapının da artık KKTC'yi daha ileri götüremeyeceği açıktır.

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi, daha az arıza ve daha az kesinti olması bakımından

avantaj sağlayacaktır.

3- Yüksek gerilim hatlarının elektromagnetik (emf) alan yarattığı ve emf'inde insana zarar verdiğine inanıyorum.

4-Ülkemizde bugüne kadar benim gördüğüm yol aydınlatması projelerinde ne aydınlatma, ne de gerilim düşümü hesabı eksikti. Bence bu gibi projeler bilgisayar ortamında simülasyonları yapıldıktan sonra çizilmesi gerekir.

5- Şebekemiz maalesef çok dalgalıdır. Gerekli yasal mevzuatın düzenlenmesi ve yürürlüğe alınması gerektiğine inanıyorum.

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerine, "yenilenebilir enerji" ile ilgili teknik bir gezi eklenebilir.

7- EMO'nun hangi sosyal veya mesleki etkinliklerinden en son EMO Balosu'na ve Dubai Fuar Gezisi'ne katıldım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, "ön izin"i sadece kağıt üzerinde değil de, mağazalara daha sık gidip denetlenme yaptırırdım.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, öncelikle "yenilenebilir enerji" kaynaklarının kullanılması için hemen teşvik başlatırdım.

10- EMOBİLİM dergisi her geçen gün kendini yenileyip ve kalitesini yükseltmektedir. Üyelerin dergiye katılımını daha çok teşvik edersek daha iyi olacağına inanıyorum.

Ehab Abu KISHIK

1-Yüksek gerilim hatlarının 66 kV'tan 132 kV'a geçmesinin avantajları vardır. Artan enerji ihtiyacı daha rahat karşılanabilecektir. Ancak bu değişim yapılırken insan sağlığı göz önünde tutulmalı ve yüksek gerilim hatlarının güzergahları yaşam alanının uzağında olmalıdır.

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi çalışmaları, günden güne artan enerji ihtiyaçlarını karşılamak için iyi bir adımdır.

3-Yapılan araştırmalar sonucunda yüksek gerilim hatlarının belli bir mesafeye kadar insan sağlığına zararı görülmüştür. Bence bu yapılan araştırmalar göz önünde tutularak yüksek gerilim hatları yerleşim alanlarından belirlenen mesafeden uzakta olmalıdır.

4-Ülkemizdeki yol aydınlatması, gelişmiş ülkelerde olması gereken unsurlardandır.

5-Mevcut enerji kalitesi, bence bir an önce yükseltilmelidir. Kompanzasyon sistemi çalışmaları ciddi bir şekilde devam etmeli ve KKTC'de kompanzasyon sistemi uygulamasına hızla geçmelidir.

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerine, yeni üyelerimize yönelik proje çizimi kurslarının düzenlenmesi ve kontrollük hizmeti için eğitim seminerleri düzenlenmesini eklemelerini isterdim.

7-EMO'nun düzenlediği sosyal veya mesleki etkinliklerinden en son, Hidden Garden'daki "Yeni Yıl Balosu"na katıldım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, öncelikle üyelerin beklentilerini değerlendirebilmek için anket ve toplantılar yapardım.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, "yenilenebilir enerji"den "elektrik üretimi"ne, kredi desteği ve üretilen enerjinin ana şebekeye aktarılmasını sağlamaya çalışırdım.

10-EMO Bilim dergisi genel olarak iyidir. Fakat yeni teknolojiler hakkında daha fazla yazılmasını öneririm.

Fadıl KORKUT

1-Yüksek gerilim hatları 66 KV'tan 132 KV'a geçilmesini, tüketimimizin süratle arttığını göz önüne alırsak, iletim hatlarındaki kayıpların asgariye çekilmesi açısından doğru buluyorum.

2- Oldukça eski ve çalışma ömürlerini çoktan doldurmuş olan ve bu yüzden de sık sık arıza veren yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi, öncelikle tüketiciler açısından

enerjinin sürekliliğinin sağlanması anlamında önemli bir gelişmedir.

3-Yüksek gerilim hatları tesis edilirken belli normlara uyulmaz ise etkilerinin olduğu aşıkardır. Öncelikle buna bu işi projelendirenlerin özellikle dikkat etmesi gerekir. Ancak böyle bir zararın olasılığı konusu belli kesimler tarafından başka menfaatler için kullanılması ise düşündürücüdür.

4- Bence ülkemizdeki yol aydınlatması projeleri konularında artık profesyonel proje hizmeti alınması ve konuya uzman kişilerden görüş alınması gerekmektedir. Kanımca bu yatırımlara ayrılan meblağlar karşılığında vatandaş yeterli ve doğru hizmet almamaktadır. Projeler gerek aydınlatmalar konusunda gerekse hizmetin sürekliliği konusunda yetersiz kalmaktadır.

5-Mevcut enerji kalitesi ve kompanzasyon çalışmaları hakkında neler yapılacağından çok, bunun uygulanması ve hayata geçirilmesi için mevcut KIB-TEK tarifelendirmelerinin değiştirilmesi ve vatandaş bu uygulamalar için teşvik edici olması gerekmektedir. Eğer böyle uygulamaya girilecek olursa hem devlet hem de vatandaş karşılıklı tüketilen enerjinin kalitesi noktasında faydalanacaklardır.

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerine konusunda Odamız geçmiş yönetimlere oranla oldukça başarılıdır. Ama sanırım meslek içi eğitim konularına daha fazla yer ayırmak ve bunları günümüzün teknolojik gelişmeleri konusunda değerlendirmek üyelere oldukça faydalı olacaktır.

7- EMO'nun sosyal veya mesleki etkinliklerinden en son, sosyal etkinlik olarak Yeni Yıl Balosu'na; mesleki etkinlik olarak ise, WIN Fuar organizasyonuna katıldım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, bugünkü Başkanımızın yapmaya çalıştığı gibi, üyelerimizin yararına olacağına inandığım Oda Tüzüğü, Tescilli Büro Yönetmeliği, Proje Düzenleme Esasları, Kompanzasyon Yönetmeliği gibi çalışmalarını süratle hayata geçirirdim.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, öncelikle Elektrik Kurumu'nda ciddi bir yapılanmaya giderdim. Daha sonra da bir master plan çerçevesinde güncel kararlar ile değil de, ileriye dönük daha kalıcı kararlar ile iş yapılmasını sağlardım

10-EMO Bilim'in son sayısı gerçekten EMO'nun layık olduğu gibi bir sayı oldu. Bu konuda katkı koyan tüm herkesi gerçekten yürekten tebrik ederim. Ama vizyonumuz her zaman daha iyi olması doğrultusunda olmalıdır. Buna inanıyor ve gönülden destekliyorum.

Fatoş ÖZAR

1-Yüksek gerilim hatları 66 kV'tan 132 kV'a geçilmesinin, KKTC'deki artan konut sayısına paralel olarak enerji artırımına gereksinim olduğunu düşünüyorum.

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi çalışmaları, kablolarla oluşacak olan kayıpların azalmasını ve oluşabilecek arızaların azalmasını sağlar.

3-Yüksek gerilim hatlarının, voltajına bağlı olarak çevreye elektromagnetik alan etkisi yapabildiği saptanmıştır. Buna bağlı olarak da insanlarda saç

dökülmesi ve egzemadan başlayıp da lösemiye kadar çeşitli sağlık problemlerine sebep olabiliyor.

4-Ülkemizdeki yol aydınlatması projelerinin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Bu konuda alternatif enerji kaynaklarından yararlanılması gerekmektedir.

5-Ülkemizde bulunan konut yapılarının artışından dolayı enerji kalitesi ve kompanzasyon çalışmalarını yeterli bulmuyorum.

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerin yeterli olduğunu düşünüyorum.

7-En son EMO'nun herhangi bir sosyal veya mesleki etkinliğine katılmadım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, mühendislerin sorunlarına daha fazla yönelip bu sorunları çözmeye çalışırdım.

9-Enerjiden oluşan bakan ben olsaydım, rüzgar sistemleri ve güneş enerjisi üreten sistemleri kullanarak mevcut sistemlere dahil ederdim.

10-EMO Bilim dergisinin başarılı ve verimli bir dergi olduğunu düşünüyorum.

Mustafa İLKAN

1-Yüksek gerilim hatları 66 kV'tan 132 kV'a geçilmesi teknik bir konudur. İlgili arkadaşlar gerekli teknik projelendirmeyi yapmışlar ve kararlarını verip uygulamaya da geçmişlerdir. Olumlu olarak değerlendirmekteyim.

2- Yeni ve değişen yükler ile gerilimin yükseltilmesi etkileri ve eskiyen hatların yenilenmesi sistemin sağlıklı çalışması için çok gerekli idi. Bu noktada hatlar ile ilgili yapılan çalışmalar yerinde olmuştur.

3-Yüksek gerilim hatlarından yayılan elektriksel alanların insan sağlığına olumsuz etkileri olduğu bir gerçektir. Yüksek gerilim hatlarının ve hatta şehir içi alçak gerilim hatlarının yeraltına alınması projelendirilmeli, ayrıca ana dağıtım hatlarının da mutlaka yerleşim bölgelerinden uzak ve belirlenen mesafelerde olması gerekir.

4- Ülkemizde yol kalitesi olmadığından dolayı, emniyetli sürüş için aydınlatma kaçınılmazdır. Tüm ana yolların bütünü ile aydınlatılması can ve sürüş güvenliği açısından önemlidir. Ancak bu aydınlatmalar yapılırken, alternatif enerjiler ile aydınlatma yapma hem çevre temizliği, hem örnek olması hem de uzun vadede ekonomik olması açısından projelendirilmelidir.

5-Şu anda kendimize yetecek miktarda enerji üretmemize rağmen zaman zaman şebeke gerilimlerinde yaşanan sorunlar sıkıntı yaratmaktadır. Daha kalıcı ve planlı enerji üretimi projelendirilmesi çalışmaları yapılmalı, alternatif kaynaklar da özendirilip desteklenmelidir. Şu anda yapılan teknik çalışmaları da olumlu karşıliyorum.

6- Sosyal ve mesleki etkinlikler açısından odamız iyi bir çalışma göstermekle birlikte, üyelerimizin tümünün yararlanması için etkinlik zamanlaması daha iyi organize edilmelidir. Ayrıca yeni laboratuvar binamızın mesai sonrası ve hafta sonları açık bulundurulması gerekmektedir.

7-En son Odamızın Mart'2009 ayında düzenlediği geleneksel "EMO Balosu"na katıldım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, öncelikle EMO'nun bir sivil toplum örgütü mü, yoksa ekonomik veya ticari bir örgüt mü olduğu konusunda daha net tavırlar sergileyip, gereğini de ona göre yapardım. Odamız biraz ekonomik örgüt (aslında öyledir) ağırlıklı etkinlik ve tutum sergileyip ticari veya teknik faaliyeti olmayan üyelerini ihmal etmiş, hatta kırılmış görünüyor. Bunu düzeltmek için gerekeni yapardım. Aktif üyelik ve pasif üyelik uygulamalarına geçip oda üyelik aidatlarını da ona göre belirlerdim. Ayrıca konusunda uzman üyelere daha fazla önem verip ilgili konu ve toplantılar ile toplumu aydınlatma tartışmalarında onları öne çıkarırdım. Örnek vermem gerekirse, "yenilenebilir enerji kaynakları" konularında uzman olan birkaç akademisyenden biri olmama rağmen, ne ben ne de diğer arkadaşların değerlendirilmediğini söyleyebilirim. Hatta önemli toplantılara bile bizim dışımızdaki insanların ön plana geçip eksik ve hatta yanlış bilgiler verdiklerine de şahit oldum.

Odamızı biraz daha sivil topluma yaklaştırıp, toplumun daha yakın parçası yapar sürekli gündem yaratır pozisyona sokardım.

9-Enerji bakanlığı ülkemizin en acil ihtiyacı olan bakanlıklardan biridir. Bu konuda çeşitli seminerler verip konuyu gündeme getirdim. KIB-TEK ile enerji yönetimi yapmak çok hayalidir. KIB-TEK'in misyonu çok farklı olup bu konuda, uzun ve kısa vadeli planlama, enerji eğitimi, alternatif enerjilerin teşviki, çevre temizliği ve yine enerji piyasası kurulu oluşturma çalışmalarını bitirir ve uzman kadrolar ile çalışırdım.

10- Dergimiz EMO Bilim güzel bir dergi, ama sadece ilk birkaç sayfasındaki büyük fotoğraflar çok abartılı ve çok büyük. Küçük vesikalık resimler olabilir. Sanki birilerini öne çıkarıyoruz iması verilmektedir. İçerik daha da düzeltilebilir. Fikir yazılarına önem verilebilir.

Hasan BURGAÇ

1-Yüksek gerilim hatları 66 kV'tan 132 kV'a geçilmesinin çok gerekli olduğunu sanmıyorum.

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi çalışmalarının tek avantajı, gerilim düşümlerinin azaltılmasıdır.

3-Yüksek gerilim hatları uygun şartlar ve kurallar dahilinde kurulsa da, varlığı bile insan psikolojisini etkiler.

4-Bazı kavşaklarda daha etkin aydınlatma yapılmalı, şehirlerarası aydınlatmaya gerek yok, yerleşim yerleri aydınlatmaları daha sık kontrol edilmeli.

5-Mevcut enerjide kompanzasyon neredeyse "0" dır, kompanzasyon çalışmaları hızla bitirilip hayata geçirilmelidir.

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerine yurtdışı eğitim olanaklarının artırılması eklenmesini isterim.

7- En son, EMO'nun düzenlediği yeni tüzük çalışması hakkındaki genel bilgilendirme toplantısına katıldım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, icra ettiğimiz mesleklerin kalitesi ve kazanımlarının artırılması yönünde radikal kararlar alırdım. Örnek olarak Oda'ya

proje sunan üyelerin etkileneceği son taslağı hemen uygulamaya koymak gibi.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, ülkenin doğal enerji kaynaklarından faydalanmak, devlet dairelerinde boş oturanlardan kurtulmak, enerjiyi kullanan tüm kesimlerden aynı oranda tahsilat yapmak gibi uygulamalarda bulunurdum.

10-Dergimiz EMO Bilim, giderek daha fazla içerikli oluyor. Yalnız meslektaşlara değil de tüm vatandaşlara hitap edebilecek bir duruma ulaşması için güncel ve halkın takip edebileceği konulara daha çok yer verilmesi iyi olur.

Nevzat HAMİ

1-Yüksek gerilim hatları 66 kV'tan 132 kV'a geçilmesini, kaybın az olması için gereken 110kV üzerine çıkılması, mevcut enerjide geçen akımı ve oluşan direnci düşüreceği için, kaybın azalmasından dolayı olumlu bakıyorum. Bunun yanında oluşan elektromanyetik alan artacağı için doğaya, hayvanlara ve insanlara olan gerekli uzaklığın ayarlanması gerekecektir.

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi çalışmaları, verimliliğin artması ve kayıpların azaltılması sağladığı gibi, yenilenme ile doğaya ve canlılara verilen zararlar engellenebilir.

3- Bazı bilim adamları yaptıkları araştırmalarda özellikle çocuklara yakın bölgelerde olan yüksek gerilim hatlarından dolayı, diğer bölgelerde yaşayan çocuklarla kıyasla lösemi hastalığı görülme ihtimalinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir.

4-Ülkemizdeki yol aydınlatması projelerini yeterli bulmuyorum. Gerekli olan birçok yerde, özellikle şehirlerarası yollarda ve kavşaklarda yol aydınlatması eksikliği görülmektedir. Kazalara sebebiyet vermesi de söz konusudur.

5-Mevcut enerji kalitesi ve kompanzasyon çalışmaları neticesinde, eskiye oranla daha az arıza ve oluşan arızaların daha hızlı giderildiği görülmektedir. Ancak mevcut enerji kaynaklarının yakıt olarak mazot kullanması dolayısı ile ve de mazotun fiyatının pahalı olması, ayrıca artırılan vergilerden dolayı, sağlanan enerji kalitesi ile halka ödetilen birim fiyat kabul edilebilecek gibi değildir.

6-EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerine Rüzgar ve Güneş Enerjisi, Alternatif Enerji, Yenilenebilir Enerji, Biyomedikal Mühendisliği, Açık Kaynak ve Özgür Yazılım hakkında seminerler de eklenebilir.

7-8 aydır Kıbrıs'tayım, bu sürede Odamızın hiçbir etkinliğe katılamadım. Bazı seminerlere katılmak istememe rağmen iş saatlerine denk geldiğinden dolayı katılamadım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, öncelikle "alternatif enerji" kullanımı için çalışmalar; "yenilenebilir enerji" kaynaklarına yönelmesi ve özellikle güneş, rüzgar, biyoenerji, hidrojen ve jeotermal gibi alanlarda potansiyelin değerlendirilmesi konusunda çalışmalarda bulunurdum.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, Karpaz'a götürülmesi planlanan elektriğin çevreye, doğaya, canlılara vereceği zarardan ve de yasal olmayan

yapılaşmaya yol açacağından, bu teşebbüsü engelledim. Ayrıca elektriğin birim fiyatı kabul edilemeyecek düzeyde.

10-Dergimiz EMO Bilim'i beğenerek okuyorum. Alternatif ve yenilenebilir enerji hakkında daha fazla araştırma ve bilgilendirme olabilir.

Tansel SERAL

1-Yüksek Gerilim hatlarının 132 kV'a geçilmesi için öncelikle ülke çapında yayılmış olan mevcut elektrik iletim hatlarının ihtiyacı ne ölçüde karşıladığı saptanmalı ve bu hatların yenilenmesi durumunda ortaya çıkabilecek her türlü ihtiyaç önceden hesaplanarak, maliyet-ihtiyaç dengesi bozulmadan gereken

iyileştirme yapılmalıdır.

2-Yüksek gerilim hatlarının yenilenmesi çalışmalarının, ülkenin elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması için iletim kayıplarının azaltılması, yıpranan kablolardan dolayı ortaya çıkan elektrik kesintilerinin ve bu arızaları tamir etmek için gereken zaman, malzeme ve dolaylı kayıpların azaltılması gibi avantajları olduğunu düşünüyorum.

3-Yüksek gerilim hatları oluşturdukları elektromanyetik alanlardan dolayı canlılar üzerinde olumsuz etkilere yol açabilmektedirler. İnsanların vücuttaki su oranı çocukken %90 başlayarak yetişkinlikte ortalama %60 civarlarında olmaktadır. Suyun elektromanyetik enerjiyi soğurduğunu biliyoruz. İnsanların kas, beyin ve sinir sisteminin de elektriksel işaretlerle tetiklendiği konusunda çalışmalar mevcut. Bu durumda yüksek gerilim hatlarının yakınında yaşayan, çalışan veya uzun süre bu enerjiye maruz kalan insanlarda genetik düzeyde istenmeyen etkiler söz konusu olabilmektedir.

4- Ülkemizde yapılan yol aydınlatması konusunda yapılan çalışmalara olumlu bakıyorum, bu tür yol aydınlatmalarının özellikle tehlikeli kavşaklarda artırılması ve alternatif enerjileri de kapsayacak şekilde projelendirilmesinin daha yararlı olacağı kanaatindeyim.

5-Ülkemizde yapılan tüm santral kapasitesi artırma çabalarına rağmen; kullanılan elektrik enerjisinin reaktif açıdan santraller üzerinde oluşturduğu olumsuz etki nedeniyle enerji üretiminde bütün yük santrallerin üzerine kalmakta ve ihtiyacın artması anında santrallerin bu yükü dengelemesi için daha fazla petrol ihtiyacına neden olmaktadır. Özellikle elektrik motorların geniş anlamda kullanıldığı dikkate alınırsa uç noktalarda kompanzasyon yapılması durumunda bu anlık ihtiyaçlar azalacak, cihazlardan alınan verim artacak, enerji kalitesi ile ilgili yaşanan sorunlarda azalma olacak, hem de elektrik santrallerinin çalışması konusunda daha az sorun yaşanacak hem de enerji kalitesi artacaktır.

6- EMO Yönetiminin Oda Üyelerine yönelik yaptığı sosyal veya mesleki etkinliklerin yeterli olduğunu düşünüyorum

7- EMO'nun düzenlediği sosyal veya mesleki etkinliklerden en son Yeni Yıl Balosu'na katılmıştım.

8-EMO Başkanı ben olsaydım, öncelikle ülkenin içinde bulunduğu durumu dikkate alarak, elektrik konusunda ihtiyaçların belirlenmesi ve alternatif

enerjilere yönelik çözümlerin uygunabilirliğinin araştırılması, elektrik tasarruf ve verimli kullanımının artırılması yönünde çalışmalara yön vermeye çalışırdım.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, ülkenin uzun vadeli enerji ihtiyaçlarının saptanması yönünde çalışmaların yapılmasını sağlayıp, alternatif enerjilerin kullanımını artırmak için gerekli tedbirlerin alınmasını ve uygulanması için gerekenlerin yapılmasına çalışırdım.

10-Dergimiz EMO Bilim, Elektrik Mühendisleri Odası'nın sesi olarak Oda'ya üye olan tüm arkadaşların yapılan sosyal ve teknik etkinliklerden haberdar olması yönünde çok yararlı. Teknik yazılar ile merak ettiğimiz konularda bizleri aydınlatıyor. Elektrik, Elektronik, Bilgisayar Otomasyon, Robotik vs. mühendislik konusunda değerli meslektaşlarımızın ilgisini çekebilecek konulardaki teknik yazılar yayınlanması (iş tecrübeleri de dahil olabilir) ilgi çekici olabilir.

Vehit SUPHI

1-Yüksek gerilim hatlarının 66kV'tan 132kV'a çıkarılması sayesinde hatlarda meydana gelen kayıpların azaltılması, gerilim düşüm problemleri ortadan kaldırılması ve hatların taşıma kapasiteleri artırılması konusunda önemli bir gelişmedir.

2-Yüksek gerilim hatları yenilenmesi sayesinde güç taşıma kapasitesi düşük olan hatlar daha yüksek yük taşıma kapasiteli hatlarla yenilenmiş olması gerek şehirlerarası iletim gücünü artırmış ve aşırı yüklenmelerden oluşan arızaları ise ortadan kaldırmıştır. Ayrıca yeni çekilen bu iletim hatlarının üzerinde bulunan ve toprak iletkeni içerisinden çekilen fiber optik kablo sayesinde trafo merkezleri arasında iletişim sağlanabilecek ve bu sayede daha sağlıklı bir koruma koordinasyonu kurulmasında önemli rol oynayacaktır. Bu fiber optik kablolar sayesinde SCADA sistemi için gerekli olan yüksek kapasiteli haberleşme altyapısı da hazır hale gelmiştir.

3-Yüksek gerilim hatlarının insan sağlığına etkileri konusunda geçmişte birçok ölçümler yapılmış ve yazılar yazılmıştır. Ancak gördüğüm kadarı ile bu konuda kesin net bir şey ortaya atılamamaktadır. Bu konuda daha uzman kişilerin yorumlarına başvurmak daha doğru olacaktır.

4-Ülkemizdeki yol aydınlatmaları özellikle ana yollardaki kavşak veya çemberlerde trafik emniyeti açısından oldukça önem arz ettiği düşüncesindeyim.

5-Mevcut enerji kalitesi ve kompanzasyon çalışmaları konusu maalesef şebekemizin kanayan yaralarından birisidir. Bu konuda bir yasanın veya kuralın olmamasından dolayı hemen hemen hiç kimse kompanzasyon sistemi kurmamaktadır. Bu durumun ise gereksiz yere şebekeden fazla akım çekilmesine sebep olmaktadır. Bu çekilen fazla akımlar hatlarda gerilim düşümü ve kayıplara, santrallerin fazladan yüklenmesine ve dolayısıyla yakıt sarfiyatına, artan yakıt sarfiyatı elektriğin fiyatının yükselmesine, trafoların fazla yüklenmesine ve çalışma ömürlerinin kısalmasına, kesici, kontaktör gibi açma-kapama yapan cihazların ömürlerinin kısalmasına sebep olmaktadır. Bu konuda bana göre en güzel çözüm

müşteriye kWh yerine kVAh tüketimlerinin fiyatlandırılmasıdır. Bunu yapılması durumunda kompanzasyon sorunu mühendislerin, EMO'nun ve KIB-TEK'in tüketicileri bilgilendirmesi sayesinde kendiliğinde ortadan kalkacaktır düşüncesindeyim çünkü kompanzasyon yapılmayan veya aşırı kompanze edilen tesislerin kVAh tüketimleri artacaktır. Hiç kimse fazladan elektrik parası ödemek istemediğinden kompanzasyon sistemlerini kendileri gönüllü olarak kuracaktır. Tabii ki bunu yapabilmek için sayaçların kVAh gösterecek yeni sayaçlarla değiştirilmesi gereklidir.

6-Takip edebildiğim kadarıyla EMO üyelerinin katıldığı oldukça güzel sosyal ve mesleki etkinlikler yapılmaktadır. Bunlara ek olarak eğitim amaçlı etkinliklerin artırılarak daha bilinçli ve profesyonel bir elektrik sektörü oluşturmaktır. Bu eğitimler elektrik konusunu meslek edinmiş mühendisler, elektrik müteahhitleri vb. kişi ve kuruluşlara yönelik olmalıdır.

7- En son katıldığım etkinlik, EMO'da düzenlenen Power Line Carrier ve Akıllı sayaçlarla ilgili yapılan seminerdi.

8- Öncelikle ülkemizde elektrik konusunda yeterince profesyonelliğin olmadığı düşüncesindeyim. Bu yüzden EMO Başkanı ben olsaydım, ülkemizde eğitim veren ve araştırma yapan üniversitelerimiz ve KIB-TEK ile daha yakın ilişkiler içerisinde olur, birlikte projeler, araştırmalar ve bilgi alışverişleri yaparak elektrik uygulamalarının ve üniversitelerdeki elektrik konusundaki eğitiminin daha profesyonel ve daha bilinçli yapılmasına öncülük etmek isterdim.

9-Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, ülkemizde özellikle daha ucuz elektrik üretilmesini sağlamak adına çalışmalar ve araştırmalar başlatır, ülkenin ekonomik durumuna, iklim ve doğa şartlarına uygun çözümler bulmak konusunda çalışmalar başlatırdım. Ayrıca son yıllarda oldukça artan elektrik hırsızlığına yönelik daha caydırıcı tedbirler alınmasını sağlardım. Ayrıca ülkemizde çok önemli bir konu olan kompanzasyon sorununun çözümü için gerekli çalışmaları KIB-TEK ve EMO yetkilileri ile birlikte çözülmesini sağlardım.

10- Dergimiz EMO Bilim'in içeriği oldukça güzel, gerek kağıt kalitesi, gerekse de içerik olarak okuyucularının beğenisini kazanmış olduğunu düşünüyorum.

Yılmaz ÖZTÜRK

1-Yüksek gerilim hatlarının 66KV'den 132 KV'a dönüştürülmesi iki temel konuda çok önemlidir.

a) Enerjinin iletiminde kayıpların azaltılması sağlanmış olur. Böylelikle santrallerin üretmesi gereken enerji de azaltılmış olur. Üretilen enerjideki maliyetler minimize edilir.

b) Tüm adayı ele aldığımızda ise olası bir anlaşma durumunda her iki kesimin birbirine enterkonnekte olması sağlanmış olur.

3) Bilindiği gibi elektriğin uzak mesafelere taşınması ancak yüksek gerilimle mümkün olabilir. İnsanların çoğu, yüksek gerilim hatlarına doğanın veya yaşadıkları yerlerin görüntüsünü bozduğu için karşıdılar. Halk arasında erkeklerde kısırlık

yapabileceği, hamilelerde bebeği etkileyebileceği konusunda kuşku vardır. Bazı insanlar uykusuzluk problemlerini başlarının üzerinden geçen hatlara bağlarlar. Bazı araştırmacılar ise havai hatlara yakın yerlerde yaşayan insanların kan kanserine yakalanma ihtimallerinin diğerlerine göre daha fazla olduğunu iddia ediyorlar.

Ancak yüksek gerilim hatlarından oluşacak elektrik ve manyetik alanlar o kadar küçüktür ki, değil insan vücudundaki hücre, doku ve organlara zarar vermek, onlara ulaşacak enerji aktarımı yapmaları bile güçtür.

Bir şeyin tehlikesinden bahsedebilmek için önce ondan çıkan enerji biçiminin zararlı olduğunu, sonra insanların alabilecekleri dozu, bu dozla vücuttaki zararlar arasındaki ilişkiyi, sonra da enerjinin hangi biyolojik mekanizmayla vücuda verdiğini göstermek gerekir.

Şimdiye kadar yüksek gerilim hatları ile ilgili bunların hiçbirisi gösterilmediği gibi yakınında oturup düşük frekanslı elektromanyetik alanlara maruz kalanlarda, kısırlık, düşük veya kanser oluşma tehlikesinin varlığı hakkında da kesin hiçbir kanıt bulunmamıştır.

4) Ana arterlerde ve ana yollardaki yol aydınlatma projeleri her geçen gün tamamlanmaktadır. Bu yollardaki aydınlatmalar ise bilindiği gibi sodyum buharlı armatürlerle yapılmaktadır. Yani kullanılan ışık kaynağı sodyum buharlı ampullerdir. Gece görüşüne en uygun ve insan gözünü en rahatlatıcı ışık rengini veren bu ampullerdir. Dolayısıyla yapılan uygulama doğru bir uygulamadır. Ancak dünyanın her yerinde ana yol aydınlatmasındaki enerji sarfiyatını azaltmak için uygulanan sistemlerin bizde de uygulanması gerektiğine inanmaktayım. Bilhassa bizim güneş cenneti olan ülkemizde solar sistemli armatür tiplerinin kullanılıp enerji sarfiyatını azaltmamız gerekmektedir.

5) Bilhassa orta gerilimin kompanzasyon sistemleri ile rehabilite edilmesi gerekli ve şarttır. Ülkemizde büyük bir sistem uygulanmıştır. Özellikle yaz aylarında artan enerji talebine paralel olarak, üretim kapasitelerinin büyük kısmını reaktif güç üretmek için kullanılan santraller daha yüksek oranda aktif güç üreten duruma getirilmiştir. Aynı zamanda iletim sistemleri ve dağıtım trafolarındaki kayıplar azaltılmıştır. Bu sistemler uygulandığı sürece enerjinin kalitesi yükseltilmiş olacaktır.

6) EMO yönetiminin oda üyelerine yönelik yaptığı sosyal ve mesleki etkinlikler şu anda yeterlidir. Ancak yeni yapılan tüzük uygulamaya geçtiğinde yeni mesleki etkinlikler yapılmalıdır.

7) Sosyal etkinlik olarak EMO'nun en son düzenlediği İstanbul Elektrik-Elektronik fuarına katıldım. Mesleki etkinlik olarak ise tescilli büro konusundaki aydınlatma toplantısına katıldım.

8) EMO başkanlığı yapmış bir üyeyim. Biraz esprili olacak ama bir daha EMO Başkanı olmayı düşünmediğim için bu konuda bir hazırlığım yoktur.

9) Enerjiden Sorumlu Bakan olsaydım, önceliğim Alternatif Enerji üretimi konusunda ciddi çalışmalar yapmak olurdu.

10) Dergimiz EMO Bilim, her sayısında ciddi gelişmeler içermektedir. Sizleri gerçekten tebrik ederim. Çünkü artık EMO'ya yakışır bir dergimiz vardır.